RIJKSMUSEUM VAN OUDHEDEN

PERSBERICHT

januari 2022

‘5000 jaar kralen’ te zien in het Rijksmuseum van Oudheden

Nieuwe kleine tentoonstelling op afdeling ‘Archeologie van Nederland’

Het Rijksmuseum van Oudheden brengt de mooiste kralen uit zijn collectie bijeen in de tentoonstelling ‘5000 jaar kralen’. Bezoekers kunnen genieten van honderden kleurrijke snoeren, die een beeld geven van het gebruik en de symboliek van kralen door de eeuwen heen. De meeste kralen zijn in Nederland opgegraven, maar ze komen uit de hele wereld en zijn gemaakt van allerlei materialen, van hout tot goud. ‘5000 jaar kralen’ is te zien tot en met 7 mei 2023. Meer informatie en kaarten reserveren via www.rmo.nl/5000-jaar-kralen.

‘5000 jaar kralen’ presenteert kralen als mode en cultuur: wie droeg wat, wanneer en waarom? De tentoonstelling toont kralen van de prehistorie tot en met de 17de eeuw. Daaronder zijn exemplaren uit hunebedden van 5000 jaar oud, snoeren vol barnsteen uit de IJzertijd, Romeinse meloenkralen, Merovingische grafgiften, middeleeuwse gebedskralen en afval van de grootschalige Amsterdamse kralenindustrie van rond 1600. Er is een hoofdrol voor de Vroege Middeleeuwen, met lange snoeren vol kralen van glas en edelstenen. Veel van deze kralen waren geïmporteerd uit het Midden-Oosten, het Middellandse Zeegebied of Scandinavië.
Lang is gezegd dat kralen niet te dateren zijn, maar door nieuwe opgraaftechnieken en materiaal-technische analyses is steeds vaker bekend waar kralen vandaan komen en hoe oud ze zijn. Uit onderzoek blijkt dat ze werden gebruikt om levensfasen, familiebanden en sociale status aan te duiden. Omdat kralen zowel verplaatsbaar als kostbaar zijn, waren ze in alle tijden zowel reizigers als souvenirs. Kralen weerspiegelen de wereld.

De meeste kralen in de expositie zijn afkomstig uit de depots van het RMO. Er zijn kralen te zien uit de collectie middeleeuws Nederland en uit andere collectiegebieden. Verder toont de tentoonstelling ook objecten van de archeologische diensten van Amsterdam en ‘s-Hertogenbosch en diverse privéverzamelaars. Bij de laatmiddeleeuwse gebedskralen is een prachtig handschrift uit 1520 te zien met daarin afbeeldingen van rozenkransen van bloedkoraal, een bijzonder bruikleen van de Universiteitsbibliotheek van de Vrije Universiteit Amsterdam.
De kralen zijn verdeeld over thema’s zoals ‘overal en altijd’, ‘voor mens en dier’, ‘geloof en gebed’ en ‘oogkralen en kraalogen’. Afbeeldingen van mensen die kralen dragen, waaronder een beeld van een Mesopotamische prins, geven extra verdieping. Bezoekers maken kennis met persoonlijke verhalen over hedendaagse kralensnoeren, zoals een *tasbah* en een ‘Kanjerketting’, en kunnen hun eigen kralenverhaal achterlaten. De beweeglijke moderne kralenkunst van Floor Kaspers verbindt het kralenthema met het heden, onder andere door haar nog altijd groeiende ‘Corona-tijdlint’.

Op dinsdagavond 10 mei 2022 geeft conservator Annemarieke Willemsen een lezing over de tentoonstelling in de reeks van RoMeO, de vriendenvereniging van het museum.Bij de tentoonstelling verschijnt de publicatie ‘5000 jaar kralen’, geschreven door Annemarieke Willemsen en gastconservator Mette Langbroek (€12,50, ISBN 978-90-71201-48-6 , 88 pagina’s). Het boekje is mede mogelijk gemaakt door het Sigrid van Roodefonds voor publicaties over archeologische sieraden, Stichting N. van Ballegooijen Fonds en Stichting Het Nederlands Gebruiksvoorwerp.

Noot voor de redactie: ‘5000 jaar kralen’ is te zien tot en met 7 mei 2023 op de afdeling ‘Archeologie van Nederland’ in het Rijksmuseum van Oudheden. Persfoto’s en teksten zijn beschikbaar via www.rmo.nl/pers

Voor meer informatie en beeldmateriaal kunt u terecht bij het Rijksmuseum van Oudheden, afdeling PR, Marketing en Communicatie, communicatie@rmo.nl, Selkit Verberk 06-461 335 64 of 071-5 163 164

Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg 28, Leiden, www.rmo.nl
Dagelijks geopend 10-17 uur; gesloten op 25 december 2021, 1 januari en 27 april 2022